

תדרוך

(המשך מעמוד 29)

בתערוכתו האחרונה עוברת לפנינו כל שנות עבודתו: ציורים בסינגון ציורילידיים מלאי משובה, עפרונות שחורים מטיילים באיסור על גבי ניירות לבנים, אנארכיה צורנית מופשטת, הופכת להארמוניה של צורה וצבע, ובעיקר הצגת הכיעור בכל יופיו, כמו לוח עץ מלא חורי תולעים, או שלט חלוד של רחוב, שהיה ואינו, והוא מעלה

תערוכת השבוע

לפני מלחמת העולם הראשונה התחילו בעולם אופנות שר נות של ציור, מהן רק הסוריאליזם אינו רוצה לשקוע, והוא חוזר שוב ושוב, ומתגלה כל פעם מחדש, אם בצורה הקלאסית שלו, או בצורות אחרות. אם רוצים, אפילו הפופ הוא מין סוריאליזם, גם הוא לוקח אלמני טיפס מהמציאות ומשנה אותם, ונותן להם צורות ופרופורציות אחרות, וי

נוף של רפי קיזר

יוצר בעזרתם משהו שהוא מעל ל' מציאות, כמו, למשל, כשצייר לוקח קופסת גפרורים ובונה אותה בגודל של שלושה מסר.

בגלריה גורדון, בתל אביב, לא רוי אים קופסת גפרורים, רואים נופים מיבנים ארכיטקטונים, מעין בתים קטנים, עיפוניים, כדורים, וכל זה נראה דמיוני ומוזר, משום שכל זה פורח ועף, זהו נוף, אבל נוף שאינו קיים.

בניגוד לציור המופשט, הטכניקה בציור הסוריאליסטי היא השוואה מאוד. יש כאן המשך של הציור ה' קלאסי של הרנסאנס, הפרספקטיבה, האנאטומיה, הנחות צבע, אור ו' צל, בכל זה משתמשים הסוריאליסטים בדייקנות רבה. ואכן, **רפי קיזר** צייר ישראלי המתגורר בפאריס כשהתחיל לצייר, היתה לו נטייה חזקה לציור הרנסאנס. הוא ישב מספר שנים בסירה עתיקה, ב' איטליה, ולמד שם את הציור ה' איטלקי, ומשם הוא עבר באופן טבעי לסוריאליזם, ואותה טירה עתיקה של יידי ישראלי (גרץ), מי שהיה בעל חברת דיזינגוף שינתה בציוריו את צורתה, והפכה דבר קסום, שמעליו פורחים עיפוניים.

געגועים למשהו מהעבר, זהו אחד מגדולי הציורים בארץ. ואת תערוכתו כדאי לא להתמיץ.

- ★ נוסף לזה מומלץ לא להתמיץ:
- ★ **תערוכת הפתוי** (מוזיאון תל אביב, ביתן הלנה רובינשטיין).
- ★ **אזויאש הופשטאטר** (מוזיאון ישראל, ירושלים) ירשומים מדכאים, קודרים של ניצול השואה.
- ★ **כדה באן** (גלריה דוגית).

משום דבר, טען גבאי, "כל מה שקרה לי בישראל היה זה שהייתי צריך יותר דולארים, ודרך מכרים שונים ניגש אלי בחור צעיר, ברון, ואמר לי שיש לו חבר שהוא תייר מצרפת, שברשותו דולארים ואותם היא רוצה למכור בגלל שחסר לו כסף."

אנשי האפ. בי. אי. העבירו את הידיעה לדי המטה הארצי של משטרת ישראל, נתנו תי אור מלא של הצעיר שהפיץ את הדולארים. הצעיר נעצר ונחקר. בחקירתו סיפר: "הסתור" בבתי לי בדיזינגוף, לא חשבתי על שום דבר. הייתי בחברה של כמה מחברי, ישבתי ברוא. אחד ממכרי הכיר בחור נחמד שהוא תייר מצרפת. התיידדנו. תוך היכרות קצרה ביותר, סיפר לי שיש לו בעיות כספיות והוא מעוניין להחליף דולארים.

"אחרי שהתייר ביקש ממני לעזור לו, התחלתי להתעניין אצל כל מיני ידידים, מי נוסע לחו"ל ומעוניין לקנות דולארים. ככה הגעתי בסופו של דבר ליעקב גבאי, ו' תיווכתי בינו לבין התייר. התייר מכר לו 800 דולאר.

היה לי גם מיקרה נוסף עם אותו תייר. הפגשתי אותו עם אחד ממשפחת מגודה, אלו שיש להם מסעדה בכרם-התימנים. גם שב התייר מכר דולארים בתיווכי. לפי מה שאני יודע היו אלו אותם דולארים כמו אלו שנמכרו ליעקב גבאי."

★★★

הרשת האיטלקית

נשי המטה הארצי, שברשותם היו כבר דוגמאות של הדולארים המזוייפים, החלו להתחקות בבנקים, במשרדי נסיעות, במועדוני לילה, אולם לשווא. הם לא הצליחו לגלות דבר.

דרך מיקרה, הצליחו אנשי מיפג סמים ומסר של משטרת מחוז ת"א, לתפוס 1,900 דולארים מזוייפים. היה זה כשחולית ה' סמים ערכה פשיטה על ביתו של כרמל יעיש מחוטי, המכונה כרמי(32), במטרה למצוא סמים מסוכנים. אנשי החוליה לא הצליחו לגלות את הסם, אבל במקומו הם מצאו את הדולארים.

שניים מחבריו של כרמי, ירמיהו אשורב, ואברהם משולם, שהיו אותה שעה בחדרו נעצרו, נחקרו, ולאחר כמה ימי מעצר שוחררו בערבות. כרמי ואביו, יהודה, נעצרו להמשך החקירה.

איזה שטר הוא המזוייף ?

אתה זקוק לדולארים, כדי להבטיח את ערך כספך או כדי לממן את טיולך הקרוב בחו"ל! ההקצבה הרשמית אינה מספיקה לך. אתה פונה לשוק החופשי, בו ניתן להשיג שטרות דולארים בכל סכום ובכל כמות שהוא. הזהר! אתה עלול לאבד את כספך ולמצוא את עצמך כולא לצורכי-חקירה. משטרת-ישראל גילתה לאחרונה כי המדינה הוציפה בדולארים מזוייפים. קשה להבחין בינם לבין שטרות הדולאר האמרי תיים. כתמונה למעלה נראים שטרות של מאה וחמישים דולאר. השטר של 100 הדולאר הוא מזוייף, קטן במספר מילימטרים מהשטר האמיתי. מי מזוייף דולארים בישראל? תעלומה זו נמצאת בשלב חקירה.

ל-1.20 לירה הדולאר. בעיקר בשטרות של 20, 50 ו-100. מחירים לקוחות התמימים בארץ הוא: 3.55 לירות הדולאר. ככל שה שטר גדול יותר מחירו עולה באגורה נוספת לכל דולאר.

רשת ההפצה בארץ נכנסה להילוך גבוה. אנשי העולם-החתון הישראלי החלו לחפש

במפתם של אירגוני רשתות הזוייפים והמברחים באירופה, מסומנת ישראל כ' אחת המדינות הנוחות ביותר לעריכת עיס' קות שמנות בדולארים-מזוייפים.

אנשי הגדה-המערבית, ורצועת עזה, נח' שבים ללקוחות טובים לדולארים מזוייפים — מה גם שבתמורה מקבלים המברחים

רשת מפיצי הדולארים המזוייפים עצמה עדיין לא נתגלתה לאנשי-המשטרה. אנשיה ירדו למחתרת, עד יעבור זמנם.

אבל בארץ קיימת רשת נוספת של מפיצי דולארים מזוייפים. רשת זו קשורה במישרים בזייפנים איטלקיים.

מחירים של הדולארים האיטלקיים לסוכנים המקומיים, יקר יותר מן הדולארים המזוייפים פים הצרפתיים. מחיר הדולאר האיטלקי נע בין 1.30 ל-1.60 לירות הדולאר, ואילו ה' לקוח הישר קונה אותו במחיר 3.60 לירות הדולאר — מחיר הנהה כימעט למחיר ה' דולאר בשוק-השחור.

הסיבה למחירו היקר יותר של הדולאר האיטלקי המזוייף, נובעת בעיקר מטיב ה' גייר, הוזה כימעט לגייר הדולאר האמיתי. הדפסתו טובה יותר וברורה. צבעו הירקרק של הדולאר האיטלקי המזוייף, נראה דהוי יותר מן הדולאר האמיתי. וכמו בדולאר האמיתי, הצבע הירוק יורד בשפשוף על גבי נייר, אולם הוא יורד אחת לכמה שעות, בעוד שבדולאר האמיתי הצבע יורד כימעט כל 10 דקות.

עין בלתי מאומנת לא תרגיש שהדולאר הוא מזוייף. אולם גם בדולאר האיטלקי ישנם מיגרעות. הוא יותר קטן בכמה מילי-מטרים — מהדולאר האמיתי. גם בו כבדור לאר הצרפתי המזוייף, לא קיים חוט המתכת לרוחב השטר.

הדולארים האיטלקיים מופצים בארץ רק ב' שטרות של 50, ו-100 דולאר. כיום נמצאים במחזור, לפי הערכה, קרוב לחצי מיליון דולארים איטלקיים מזוייפים. הפצתם החלה רק לפני חצי שנה ועד כה לא הצליחה משטרת-ישראל לגלות ולו גם שטר אחד של דולאר איטלקי.

אחרי סוכני-מישנה, כדי שיפיצו את הסחורה הנוצרת במהירות.

רועי-הנונות, לחצו על נהגי-מוניות כדי שיקנו את הסחורה. הם גם הכניסו לעסקי ההפצה את פרוצותיהן, הבאות במגע עם לקוחות משיכבות שונות. חלק מן הדולאר רים המזוייפים הופץ בבארים השונים. ספסרי הכסף הזר, התדפקו על דלתותיהם של משרדי-הנסיעות, והציעו לסוכני-הנסיעות אחווי רחמים תמורת כל לקוח שישדלנהו לקנות אצלם דולארים.

כדור השגל של הדולארים המזוייפים החל להתגלגל במהירות. שמועות על הפצ'תם של גונבו לאזוני המשטרה. אולם הדולארים המזוייפים הצרפתיים שסומנו בהיכר שלהם הם: גייר מטיב גרוע, הרפסה גרועה, צבע ירקרק בהיר ביותר, שאינו יורד בשפשוף על גבי נייר עתון, והעדר פס המתכת ל' רוחב שטר הדולאר — לא נתגלו על-ידי חוקרי המשטרה.

עזרה זתייר

רשת הדולארים המזוייפים המופ' צים בישראל, נתגלתה דרך מיקרה, דוקא — בארץ הדולארים האמיתיים — בארצות-הברית.

יעקב גבאי (42), החליט לנסוע יחד עם אשתו לפני כשלושה חודשים לארצות-הברית. מלאי הדולארים שהאוצר הקציב לו לצורך הנסיעה, לא הספיק לו.

גבאי קנה בשוק-השחור 8 שטרות בני 100 דולאר השטר, והגיע עם אשתו לאמרי'קה. שם הוא נכנס לאחד הבנקים, ביקש לפרוט את השטר הגדול. בעודו מחכה, הגיעו למקום האפ. בי. אי. עצרו אותו וחקרו אותו למקור הדולארים. "אני לא יודע

ואנשי-הקשר, סמים מסוכנים: חשיש, אופ' יום, הירואין ומורפין.

אחרי מלחמת-ששת-הימים, גברה תנועת התיירות לארץ. לזייפנים המאורגנים על כל רשותיהם באירופה, נדלק אור-ירוק. הם בדקו את מצב השוק בארץ, מצאו שהתנאים בארץ נוחים מאוד להפצת דולארים מזוייפים, במיוחד בשטחים המוחזקים.

גליס-גלים הוכנסו מאות אלפי דולארים מזוייפים לארץ. בשטרות של 10, 20, 50 ו-100 דולאר, באמצעות תיירים שבאו כב' יכול לתור בארץ, ועסקו בהפצת דולארים מזוייפים, וחיפשו אחר סוכנים מקומיים.

הדולרים המזוייפים הופצו בתחילה רק בשטחים-המוחזקים, התגלגלו משם בצניור-רות-מיסחר לירדן, סעודיה, מצרים ויש' ראל, חזרו לשוקי אירופה וארצות-הברית. בתחילה פעלה בארץ רשת אחת. היתה זו הרשת הצרפתית. חברי-הרשת: זייפנים מיקצועיים מגרמניה—צרפת, העושים את מלאכת הווץ בצרפת גופא. אנשי האבטחה וההפצה של רשת זו, הם בעיקר יוצאי אלג'יריה ומארוקו. חלקם אנשי העולם-החת' תון הישראלי, שיצאו לכבוש את מטה העולם-החתון כפיגאל, וכבארים בגרמניה, קנו להם דרכונים חדשים, והפכו לאזרחים צרפתיים לכל דבר.

הם חזרו לארץ כחברים באוניות מעבו'רת, עם מכונותיהם החדשות, כשלמכוניות תחתית כפולה, ובתוכה הדולארים המזוייפים.

הצבע לא יורד בשפשוף

כ' בריהם משכבר, אנשי העולם-החת' תון הישראלי, עטו על המציאה. הדו'לארים המזוייפים הצרפתיים הוצעו להם במחירי שטל. מחירים גם בין 0.90 ל'י